

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»**

Навчально-науковий інститут мистецтв

Кафедра виконавського мистецтва

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Основи композиції та імпровізації

Освітня програма **Музичне мистецтво**

Спеціальність **025 Музичне мистецтво**

Галузь знань **02Культура і мистецтво**

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 11 від «28» серпня 2019 р.

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Організація навчання курсу
5. Система оцінювання курсу
6. Політика курсу
7. Рекомендована література

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Основи композиції та імпровізації
Викладач (-і)	Єднак С.Б.
Контактний телефон викладача	0667029892
E-mail викладача	zam_art@ukr.net
Формат дисципліни	індивідуальні заняття
Обсяг дисципліни	111 годин
Посилання на сайт дистанційного навчання	Не передбачено дистанційного навчання
Консультації	Кожна п'ятниця з 10.00 до 14.00 год.

2. Анотація до курсу

Навчальна дисципліна „*Основи композиції та імпровізації*” відноситься до комплексу дисциплін професійно-практичної підготовки. Вона відповідає фаховому зацікавленню студента, вибору ним сфери подальшої професійної діяльності, до якої природним чином схиляє його попередня ланка навчання (школа, училище, коледж), а також природне музичне обдаровання.

Опанування спеціальності, котру студент всебічно і поетапно вдосконалює під час навчання у вузі, визначає майбутню фахову реалізацію випускника вищого навчального закладу. Воно допомагає йому здійснити свій особистий внесок у розвиток вітчизняної музичної культури і брати активну участь в духовному житті оточуючого соціуму. Саме ці аспекти навчальної дисципліни „*Основи вокального аранжування*” є головуючими і першочерговими у плані виховання сучасного українського студентства – як повсякчас затребуваного і повноцінно реалізованого в духовній і культурній сфері суспільства.

3. Мета та цілі курсу

- ознайомити студентів з принципами композиторської творчості;
- заложити теоретичні основи в області музичної композиції;
- розвинути внутрішній слух, мелодико-гармонійне мислення, почуття ритму;
- привити студентам навички підбору по слуху і імпровізації, та дати їм розуміння про методику розвитку цих навичок;
- пробудити творчу фантазію;
- розвинути індивідуальну здатність до створення музики;
- пізнати принципи розвитку тематичного матеріалу, принципи формотворення, закони розвитку драматургії художнього образу в часі композиції;

- освоїти стилістику і жанрову основу різних композиційних напрямів;
- виховати хороший музичний смак в розумінні музики, у відборі засобів музичної виразності для створення своєї образної мови музичної композиції.

У результаті вивчення дисципліни студенти повинні:

✓ **Знати:**

- ознайомити студентів з принципами композиторської творчості;
- заложити теоретичні основи в області музичної композиції;
- розвинути індивідуальну здатність до створення музики;
- освоїти стилістику і жанрову основу різних композиційних напрямів;
- привити студентам навички підбору по слуху і імпровізації, та дати їм розуміння про методику розвитку цих навичок;
- розвинути індивідуальну здатність до створення музики;
- освоїти стилістику і жанрову основу різних композиційних напрямів;
- виховати хороший музичний смак в розумінні музики, у відборі засобів музичної виразності для створення своєї образної мови музичної композиції.

✓ **Вміти:**

- аналізувати художні особливості музичних і композиційних форм творів ;
- аналізувати і піддавати критичному розбору процес створення і виконання музичного твору;
- знаходити індивідуальні шляхи втілення музичних образів;
- освоїти визначені стереотипи, характерні для того чи іншого стилю, котрі стануть основою для побудови власних композицій;
- вміти імпровізувати;
- розкривати художній зміст музичного твору у власних творах.

4. Організація навчання курсу

Обсяг курсу

Вид заняття	Загальна кількість годин
індивідуальні заняття	124
самостійна робота	111

Ознаки курсу			
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
	(музичне мистецтво)		Нормативний

Тематика курсу

5. Система оцінювання курсу

Навчальний семестр	Контрольний захід (семінар, контрольна робота, технічний залік, академконцерт, огляд тощо)	Теми, що виносяться на контрольний захід	Максимальний бал за контрольний захід

Шкала оцінювання успішності

університетська	національна		шкала ЄКТС
90-100	5	відмінно	A
80-89	4	добре	B
70-79			C
60-69	3	задовільно	D
50-59			E
26-49	2	незадовільно	FX
1-25			F

6. Політика курсу

Студент повинен володіти:

- основами різних гармонічних, ритмічних, мелодичних моделей;
- методологією аналізу музичної фактури ;
- інформаційно-комунікативними технологіями для удосконалення професійної діяльності;
- навичками самостійного створення та підготовки до концертного виконання власних творів;
- навичками пошуку оригінальних творчих рішень;
- художньо-виразовими засобами (штрихами, різнобічною звуковою палітрою та іншими засобами створення композицій);
- професійною термінологією.

7.Рекомендована література

- 1.Балаганов Г. История симфонического оркестра. – Л., 1969.
- 2.Барсова И. Книга об оркестре. – М., 1962.
- 3.Василенко С. Инструментовка для симфонического оркестра. – М., 1959.
- 4.Вахняк Є. Хорове аранжування. – К., Музична Україна., 1977.
- 5.Веприк А. Очерки по вопросам оркестровых стилей. – М., 1971.
- 6.Видор Ш., Рогаль-Левицкий Д. Техника современного оркестра. – М., 1959.
- 7.Виноградов В. Богданов Ю. Электро-музыкальные инструменты и блоки электронных звуковых эффектов. –М., 1980.
- 8.Володин А. Электро-музыкальные инструменты. – М., 1979.
- 9.Гиро Е. – Инструментовка. – М., 1934.
- 10.Галеев Б. Свето-музыкальные инструменты. – М., 1987.
- 11.Горохов П. Хорова аранжировка. - «Музична Україна» 1972.
12. Гуцал В. Инструментовка для оркестру українських народних інструментів. - «Музична Україна» 1988.
- 13.Готлиб А. Основы ансамблевой техники. – М., 1971.
14. Дарваш Г. Правила оркестровки. – Будапешт., 1964.
15. Дмитриев Г. Ударные инструменты: трактовка и современное состояние. – М., 1973.
- 16.Денисов З. Современная музыка и проблема эволюции композиторской техники. – М., 1986.
- 17.Дощечко Н. Гармония в джазовой и эстрадной музыке. – М., 1983.

18. Киянов Б., Воскресенский С. Практическое руководство по инструментовке для эстрадных оркестров и ансамблей. – М., 1966.
19. Крейн Ю. стиль и колорит в оркестре. – М., 1967.
20. Клебанов Д. Искусство инструментовки. – К., 1972.
21. Левин С. Духовые инструменты в истории музыкальной культуры. – Л., 1983.
22. Лицвенко И. Практическое руководство по хоровой аранжировке. – М., 1962.
23. Мадр А. Музыкальные инструменты. – М., 1959.
24. Раков М. Задачи по инструментовке. – М., 1975.
25. Римский-Корсаков Н. Основы оркестровки. – М., 1968.
26. Струев Б. Очерки по истории смычковых инструментов. – Л., 1938.

Допоміжна

1. Гинзбург Л. О работе над музыкальным произведением. – М., 1954.
2. Гнесин М. Начальный курс практической композиции. – М., 1952.
3. Круль П.Ф. Східнослов'янська інструментальна культура: історичні витоки і функціонування. - І.-Ф., 2006.
4. Штрumpf К. Происхождение музыки. - Л., 1926.
5. Грубер Р. Всеобщая история музыки. - М., 1960.
6. Ивенс Л. Ритмы джаза.- «Музична Україна» 1986.
7. Чернова И. Учимся импровизировать и подбирать на слух.- «Окарина» 2009.
8. Гнесин М. Начальный курс практической композиции. -М., Музгиз, 1962.
9. Лайнсфорд Э. В защиту композитора.- М., Музыка, 1988.
10. Месснер Е. Основы композиции. -М., 1968.
11. Муха А. Процесс композиторского творчества.- Киев: Музична Україна., 1979.

12.Петрушин М. Музыкальная психология.- М.: Пассим, 1994.

13.Тараканов М. Замысел композитора и пути его воплощения.-Л.: Наука, 1980.

14. Глинка М. Заметки об инструментовке. – М., 1969.